

Natur og vandmiljø

Waterdrive: Et internationalt samarbejde, der skal hjælpe det danske vandmiljø

SEGES har siden foråret 2019 været en del af et tæt miljøsamarbejde med landene rundt om Østersøen. Samarbejdet er foregået under projekttitlen Waterdrive.

Viden om Opdateret 22. oktober 2020

De næringstoffer, der løber ud i Østersøen fra de europæiske floder, løber også gennem de danske vandområder og påvirker det danske vandmiljø. Derfor er hjælp til vores nabolande også "hjælp til selvhjælp", så vi ikke skal løse alle problemerne fra de danske marker. I projektet WaterDrive hjælper SEGES bl.a. med at få udbredt konceptet med oplandskonsulenter til andre lande.

I projektet Waterdrive fokuseres der på følgende:

- Implementering af miljøtiltag i et samarbejde med mange interessenter
- Fremme af nye teknologier og metoder
- Tilpasning af nye politikker og finansiering
- Strategiske miljøinvesteringer

De ni lande har indgået samarbejdet for at give hinanden indblik i de forskellige nationale miljøtiltag og for at hjælpe hinanden med at nå det fælles mål om et bedre vandmiljø i hele Østersøregionen.

Helt konkret er der oprettet 9 demonstrationsområder, hvori der arbejdes med meget forskellige udfordringer lige fra tørke i Polen over styring af en flodslette i Letland til fuldskala implementering af miljøtiltag i en svensk kommune. Trods de meget forskellige udfordringer vil hvert demonstrationsområde give værdifuld viden- og erfaringsudveksling til fællesskabet.

I Danmark koncentrerer arbejdet mest omkring lokal involvering, implementering af drænvirkemidler og vådområde- og lavbundsprojekter i oplandet til Odense Fjord. Selvom vi i Danmark er godt med i forhold til arbejdet med vores vandmiljøer, giver det store samarbejde i Østersøregionen dog god mening, da vand og vandmiljøer ikke kender landegrænser.

Derfor skal vi med god grund også bekymre os om, hvordan man arbejder med vandmiljøet i vores nabolande, og derfor tager vi ansvar og deler ud af vores viden og erfaringer fra Danmark.

9 demonstrationsområder i Østersøområdet

De 9 demonstrationsområder rummer nogle meget forskellige miljømæssige udfordringer, mens der også er markant forskel på, hvor høj prioritet miljøarbejdet har i de enkelte lande.

Derfor er der i projektet også dannet en række **fokusgrupper**, da en grundpille i projektet er den fælles forståelse af, at komplekse udfordringer kun kan løses i fællesskab.

under kan du læse mere om udfordringerne i demonstrationsområderne:

1. Tørke i **Kutno County** i Polen
2. Beskyttelse af Natura 2000 i **Zuvintas Reserve** i Litaun
3. Etablering af **minivådområder** i **Gurjevsk, Kaliningrad** og Ljuga River, Leningrad i Rusland.
4. Fremtidige miljøtiltag i **Põltsamaa** området i Estland
5. Kollektiv tilgang til styring af flodsletten ved **River Svete, Jelgava** i Letland
6. Afdræning kombineret med miljøtiltag i **River Povoonyjoki** og **Karjalaishylä** i Finland
7. Fuldskala implementering af miljøtiltag i **Västervik** området i Sverige.
8. **Resultatbaserede betalingsordninger** ved etablering af miljøtiltag i Sverige
9. Potentialet for drænvirkemidler, vådområde- og lavbundsprojekter i oplandet til **Odense Fjord** i Danmark

Se mere præcise placeringer over Demonstrationsområder i Østersøområdet

Beretninger fra 3 demonstrationsområder

Västervik i Sverige

I Västervik i Sverige har de i mange år arbejdet med fuldskala implementering af mange forskellige miljøtiltag så som:

- Dobbeltprofiler
- Minivådområder
- Strukturkalkning
- Fosfordamme
- Vådområder
- Kontrolleret dræning
- Genanvendelse af dræningsvand

Kommunen er nu ved at kunne se de miljømæssige effekter ved en tydelig nedgang i næringsstofudledningen. Ved Norrköping og Linköping undersøges der i samarbejde med landmænd, oplandskonsulenter og myndigheder, hvordan resultatbaserede betalingsordninger med miljøtiltag bedst kan implementeres.

Emma Svensson, Samordnare. EU-programenheden. **Jordbruksverket** i Sverige:

"Det igangværende svenske pilotprojekt med oplandskonsulenter (Åtgärdssamordnare 2018-2020) er styret af de svenske myndigheder for vand- og havforvaltning og har 20 svenske pilotområder, som er blevet forlænget. Pilotområderne fortsætter deres arbejde i 2021. I løbet af 2019 og starten af 2020 har der været hundreder af møder med landmænd og lokale interessenter, og miljøtiltag er blevet gennemført. Budgettet for de kommende år ser ud til at indeholde investeringer i minivådområder, vådområder og restaureringer i større vandområder."

Se pilotprojekterne i Sverige på **LEVA, Lokalt engagemang för vatten**.

Floden Povoonyjoki og Karjalaishylä i Finland

I floden Povoonyjoki og Karjalaiskylä i Finland renoveres afdræningsgrøfter og dræn samtidigt med, at der etableres nye miljøtiltag, som kan forhindre tab af lerjord og næringsstoffer til Østersøen. Hele landet er delt op i dræningsselskaber, der tager sig af afvandingen i større områder. Mange af disse selskaber har været inaktive i mange år, da drænene har fungeret godt siden de blev etableret for 50-100 år siden.

D. 12.10.2020 har projektleder i Finland Mikko Ortamala meddelt, at man nu vil forsøge at etablere en reel oplandskonsulentordning i Finland.

Mikko Ortamala, Water Management Planner, Drainage Center of Southern Finland. **ProAgria** Southern Finland:

"Oplandsprocessen varierer efter region. Nationalt diskuterer vi lige nu behovet for koordinering og finansieringsmuligheder. På nogle områder er koordinering allerede organiseret, men der er ingen systematisk national strategi. Den regionale myndighed (ELY-centeret) ville være en naturlig aktør til at koordinere målretningen af økonomiske midler til miljøtiltag på de mest kritiske områder. En regional koordinator kunne finansieres af statstilskud enten gennem et projekt eller en ny form for støtte eller service."

Retention i hele landskabet i Polen

Polen har store udfordringer med tørke og deraf følgende vandmangel i undergrunden. Derfor er der fokus på at genskabe retentionen under og over jorden i hele landskabet. Store markflader er mere udsatte for tørke under blæst, så derfor vil de genskabe et landskab med flere træer og buske, samtidig med at der arbejdes med vandtilbageholdelse på alle fronter i drænsystemerne. Det danske virkemiddelkatalog fra SEGES er ved at blive oversat til Polsk. Samtidig er de i fuld gang med at implementere en ny ordning for oplandskonsulenter, som skal hjælpe med at implementere miljøtiltag.

Janusz Dabrowski (Master of Law) **Centre for Agricultural Advisory Services** (CAAS) Ministry of Agriculture and Rural Development & Katarzyna Izydorzyk, Prof. nadzw. ERCE PAS **European Regional Centre of Ecohydrology** in Poland:

"Der er i Polen oprettet en tværfaglig arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra forskningsinstitutioner, offentlig administration og landbrugsrådgivningen med henblik på at udvikle en uddannelsesplan for 30 nye oplandskonsulenter på nationalt plan. Ministeriet for landbrug og Landdistriktsudviklingen forsøger at finde de juridiske rammer for opgaven. Den nye form for service testes i øjeblikket i praksis i kommunen Kutno. Der er her igangsat to investeringsprojekter i et samarbejde mellem kommune, landbrugsrådgivningen og Bedlno Water Company."

Du kan følge arbejde i Waterdrive på:

www.water-drive.eu

www.waterdrive.dk

<https://www.facebook.com/WATERDRIVEbalticsea/>

Emneord

Bioreaktor

Drænvirkemidler

Minivådområder

+1

Natur og vandmiljø

Tema: Indsatser for et bedre vandmiljø

Der sker rigtig meget i krydsfeltet mellem vandmiljø og landbrugsproduktion i disse år, og tiltagene har stor betydning for danske landmænd. Her på temasiden finder du viden om indsatserne og får indblik i, hvordan du træffer de bedste valg på din bedrift...

Publiceret: 21. oktober 2020

Sidst bekræftet/revideret: 22. oktober 2020

Vil du vide mere?**Frank Bondgaard**

Specialkonsulent

SEGES

fbo@seges.dk

+45 8740 5409

Flemming Gertz

Chefkonsulent, Vandmiljø

SEGES

flg@seges.dk

+45 8740 5418

Støttet af**Promilleafgiftsfonden for landbrug**

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A. SEGES

Agro Food Park 15

8200 Aarhus N

Tlf. 87 40 50 00

Fax. 87 40 50 10

Email info@seges.dk